

אוסף סיפורים' תקסט"

מתוך "ליקוטי שמואל"

מלקט ועורך: ש. אייזיקוביץ

eisikovits1@gmail.com

הגיליון מופיע באתר 'לדעת' וכן ניתן לקבלו לאימייל מדי שבוע על ידי שליחת בקשה. eisikovits1@gmail.com

058-4852-443

אודה לכם אם תעבירו את העלון לאנשיכם או כתובות של נציג עלון. אשמח לקבל הערות מחכימות ובל"נ אשתדל להתייחס אליהם. גם רשות להדפיס / לחלק / להעתיק / לשמור. - בשעת הצורך הרשות נתונה לאמור מהדברים שבעלון אף שלא בשם אומרם. אבל הבא להדפיס וידפיס בשם אומרם. יביא גאולה לעולם. כמו כן יש אפשרות לקבל כל עלון בכל שפה כמעט שתרצו בתרגום של ווארד.

הבשר הטריפה (גיליון טיב הקהילה)

סיפר הגה"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א: מעשה מופלא מבית מדרשו של הרמ"א קיבלתי מפי אבי מורי זצוק"ל. כידוע שימש הרמ"א זצ"ל ברבנות העיר 'קראקא' הגדולה לאלקים, בתוקף תפקידו היה אחראי על כל ענייני הקהילה, דבר קטן ודבר גדול, הכל היה נחתך על פיו. ובימים ההם היה כוח הרבנים תקיף וחזק, הן מטעם המלכות, והן במה שהיה בכוחם להטיל חרמות וקנסות כידוע. פעם בשנה התקיים בעיר קראקא (קראקוב) 'יריד ענק', אליו נהרו מכל ערי פולין וגליציה, לרכישת סחורות טובות ומשובחות במחירים מוזלים במיוחד שנוצרו מכוח התחרות הגדולה שבין הסוחרים הרבים שביריד. העיר כולה וסביבותיה נהפכה ל'יריד' אחד ענק, שהתנהלו בו כל סוגי המסחר, והתפרסו על פני הרבעים השונים שבעיר הגדולה, רובע הבדים והטקסטיל, רובע הבהמות והבשר, רובע הכלים והמכשירים, רובע יינות וי"ש, ועוד כהנה וכהנה, והעיר כולה היתה כמרקחה.

באחד מימי היריד הגדול ביקש רבינו הרמ"א ממשמשו להתלוות אליו בצאתו לחוצות העיר. הגבאי שהיה אדם נשוא פנים, ושימש גם כ'ספרא דדיינא' בבית הדין הגדול של קראקא, היה רגיל בכגון דא, כאשר מפעם לפעם חפץ היה הרב לבחון מקרוב את הנעשה בקהילתו, ובפרט בימי היריד הגדולים. אלא שהפעם הרחיק הרמ"א לכת, ולא הסתפק בהילוכו על פני רחובותיה העמוסים של קראקא, אלא המשיך בטיולו בין שבילי השדות המוריקים שמחוץ לעיר. הסתובבו להם הרב עם תלמידו בינות לעצים, כשהרב כולו מהורהר ואחוז שרעפי קודש.

לפתע נראתה שיירת סוחרים עם סחורותיהם, וביניהם סוחר בשר שהתאגדו. הרב הרמ"א הורה למשמשו לבחון את הסחורה, דבר שהיה חריג. הרב הצביע על עגלה עמוסה בבשר טרי ואמר שהיא מכילה בשר טריפה, והורה להזהיר את הסוחר היהודי בעל העגלה. המשמש מסר את

האזהרה לסוחר ההמום, שטען שהכל כשר. הסוחר ניסה להתחכם ולמכור את הבשר לסוחרים אחרים בשיירה. הרב כעס ודרש שהסוחר יתייצב בפניו, והזהיר אותו ואת שאר הסוחרים שלא למכור או לרכוש את הבשר הטריפה. הסוחר נאלץ לציית מחשש ל"הכרזה" שתחרים את סחורתו.

בפגישה עם הרב, הסוחר טען שהבשר כשר ופירט את שמות השוחטים והבודקים. הרב הבהיר ששאל דווקא על העגלה המסוימת הזו. הסוחר היתמם, אך הרב צעק עליו שהוא שקרן ודרש לדעת מאין הבשר. הסוחר הודה בלב נשבר שהבשר טריפה וניסה להבריח אותו בין שאר העגלות הכשרות כדי למכור אותו במחיר גבוה. הסוחר מירר בבכי, וביקש להמציא תיקון לנפשו, כאשר הוא מבטיח בפה מלא מכאן והלאה שלא לרמות את ישראל, והתחנן לקבל את תשובתו שכן כל פרנסתו תלויה במסחר זה. כראות הרמ"א שהאיש מתחרט בלב שלם, המציא לו דרך תיקון ותשובה. והצמיד אליו 'משגיח' שומר, שיתלווה אליו מכאן ואילך בכל ענייני מסחרו, לבדוק ולהשגיח בכל בשר מאין הוא בא. ואילו את הבשר שבאותה עגלה הורה להוציאה מיד מיריד היהודים שבקראקא, ולמוכרה לקצבים הנכרים שיאכילו בהם את הגויים בלבד, ושלא יגיע ממנה שום סחורה אל רחובות היהודים!

בדרכם חזרה אל ביתם שאל המשמש את רבו הרמ"א, כיצד ידע לצאת ולהצביע בדיוק על אותה עגלת טריפה המתקרבת ובאה אל העיר עם בשר הפיגולים, הרי היא היתה דומה בדיוק כמו שאר עשרות העגלות שסביבותיה, שכולם יחדיו עשו את דרכם בשיירת הסוחרים בואכה קראקא? ענה לו הרמ"א, והצניע בחכמתו את גדולת רוחו ונפשו, הנה כשישבתי בביתי והסתכלתי מן החלון חוצה, ראיתי לפתע 'להקת עורבים' היוצאים ומקרקרים בקול רעש גדול אל כיוון היציאה מן העיר. הבנתי על אתר שיש דברים בגו, ובקריאתם מלמדים לנו דבר חשוב, כז"א (תהלים קמז, ט) "לבני עורב אשר יקראו". לפיכך יצאתי תיכף החוצה והלכתי בעקבותיהם של אותם עורבים, אשר סובבו והתעופפו אל השדות שמחוץ לעיר. והנה בהתקרב השיירה אל העיר עם כל סחורות הענק שבעגלותיהם, הצטופפו להם כל להקת העורבים יחדיו מעל אותה עגלה דווקא, כשהם חוזרים ומקרקרים מעל אותה עגלה! קבלה היא בידי, גילה הרמ"א, שהעורבים רודפים אחר בשר טריפה בדווקא! ומתוך כך הבנתי, שכנראה שונה היא הסחורה שבעגלה זו משאר העגלות... ולא בכדי מקרקרים להם העורבים סביבות עגלה זו בלבד, ולא סביבות שאר העגלות הרבות שאף הן היו עמוסות בבשר, מכאן הסקתי אפוא שבאותה עגלה טמון בשר טריפה שאינו ראוי לעלות על שולחן ישראל קודש!

הנס בכיבוד הורים

ידידי הרה"ג ר' כלב רפאל געשטעטנער שליט"א בעמח"ס "ומפז רב" ו"דברי ברכה", סיפר לי סיפור נפלא שאירע לפני שנים רבות בויליאמסבורג, וכי סיפר :

קבוצה של בנות הגיעו פעם לבית חברתם, וכשהתיישבו כולם בחדר האוכל, אמרו לחברתם המארחת שהיא תתיישב בראש השולחן. מיד כששמעה את דבריהם אמרה להם לא, אינני יכולה להתיישב שם כי זהו מקומו של אבי". אמרו לה חברותיה "והלא אבי אינו נמצא כאן כעת", אמרה להם "עם כל זאת, על מקומו של אבי אינני חפצה להתיישב", ולמעשה אף אחת לא התיישבה שם. באמצע ישיבתם בחדר האוכל, נשמעה לפתע קול יריה (שיסעריי), והקליע (קויל) נכנס דרך החלון, והגיע ישיר על הכסא של האב בראש השולחן, ומזה נעשה חור בכסא. כמובן שכל הבנות שהיו שם נבהלו עד למאוד, אכן לאחר ששבה רוחם, השתוממו לראות את גודל הנס וההשגחה הפרטית, שבזכות מצות כיבוד אב שלא רצתה חברתם המארחת לשבת על מקומו של אביה, התקיימה בה על אתר "כבד את אביך ואת אמך למען יאריכון ימיך" – חייה ניתנו לה לשלל והיא ניצלה ממות בטוח...

"כבד את אביך ואת אמך למען יאריכון ימיך"

לאחר פרעות שמחת תורה תשפ"ד היל"ת, התפרסם סיפור נורא ומצמרר שחייו של יהודי תועה ניצלו לאחר מצות כיבוד אב, וכך הוה מעשה:

בעיר ביתר עילית בארץ הקודש מתגורר יהודי נכבד שאחד מבניו ירד ל"ע מהדרך הישר והוא מתגורר בעיר תל אביב, אבל לפני הימים טובים היה אותו בן מגיע הביתה לשהות בימים טובים בבית הוריו. בערב סוכות תשפ"ד נשאל הבן מהוריו מה הם תוכניותיו לגבי יום טוב סוכות, אמר הבן, שבימים הראשונים של סוכות ישהה בבית הוריו, ובימים האחרונים ישהה עם חבריו בדרום ארץ ישראל, כשנשאל על ידי הוריו באיזה מקום בדרום ישהה, התבייש הבן לענות להוריו את המקום האמיתי, אבל לאחר הפצרותיהם אמר להם שהמקום הוא לא כל כך מקום חרדי בלשון המעטה, ומגיעים שם מכל העולם לבלות ולהשתכר ויהיה שם שמח וישכחו שם מהכל ה"י. האב נחרד מאוד עד עמקי נשמתו לשמע התוכנית המזעזעת של בנו, ושאל את בנו האם עיקר כוונתו הוא לשתות ולשמוח, וכשאמר לו הבן שכן אמר לו האב אז למה אתה צריך ללכת לשם, אם אתה רוצה להשתכר ולהיות שמח, כאן לא רחוק מביתנו יש בית כנסת של חסידי חב"ד ליובאוויטש, וא"כ יש לי בשביל¹ רעיון נפלא, תשהה אצלנו בשמחת תורה, ולאחר ההקפות תלך לבית מדרש חב"ד לשתות ולהשתכר כמה שאתה רוצה ותהיה שמח ... לכבוד שמחת תורה ... לגודל תמהונו הסכים הבן להצעת האב, אבל הוא ביקש ממנו שיש לו חבר טוב עמו תכנן לנסוע לדרום הארץ ועכשיו שישהה בשמחת תורה בבית הוריו, הוא רוצה להזמין גם את חבריו שישהה עמו בבית, ויבוא גם הוא להשתכר בשמחת תורה בבית המדרש חב"ד, האב הסכי כמובן בתשואות חן, העיקר שבנו ישהה לצדו ולא ילך למקומות מפוקפקים וכך הוה, בערב שמחת תורה הגיע החבר שלו לביתו, האב נתן להם חדר לשהות שם, והאב הכין להם סעודה בסוכה, סעודת הושענא רבא, וביקש מהם ליטול לולב ולברך וכן עשו.

בלילה של שמחת תורה שהו הבן וחבירו בבית המדרש חב"ד, היה שם מאוד שמח, והם נהנו עד למאוד, בשעות המאוחרות של הלילה הם הלכו לישון. בשמחת תורה בבוקר, לפנות בוקר, התחילו המכשירים שלהם לצפצץ, הם בדקו מה היה כתוב שם בהודעות, החבר כשקרא את ההודעה נעשה חיוור כמו הצבע הלבן של הקיר, הוא ניגש לאביו של חבירו, בעל האכסניה, וחיבק אותו, והתחיל לבכות, בעל האכסניה לא ידע את נפשו, מה הוא רוצה ממני, אז הראה לו הבחור שקיבל ידיעה מחרידה ומזעזעת, שבמקום שהם היו אמורים לשהות כעת, באו מחבלים ערבים רוצחים ימ"ש, ומאות אנשים שהיו שם נרצחו באכזריות מרובה וחלק גדול מהם נחטפו לעזה, ובזכות זה שהבן שלך כיבד אותך ושמע לבקשתך¹ ונשאר בבית, התקיים בו "כבד את אביך ואת אמך¹ למען יאריך ימך", וחייך וחיי ניצלו ממות בטוח....

לא לצער II

הרה"ק רבי יענקל'ה מפשעווארסק זצ"ל סיפר פעם סיפור נפלא:

אחד המנהגים הידועים ביותר הוא שלא לאכול מצה שרויה בחג הפסח. החסידים נזהרים בדבר מאוד, אבל גם בקרב הציבור הכללי ישנם לא מעטים המקפידים שלא להרטיב את המצות מחשש שנותר בהם פירור קמח שעלול להחמיץ.

בליל הסדר ישב הרבי ה"שר שלום" מבעלז זי"ע, כשעל ידו בראש השולחן יושבת אמו הישישה, הלא היא 'אמה של מלכות'. 'אמו של הרבי שהיתה אשה מבוגרת וכל שיניה נשרו מפיה, התקשתה לאכול את המצה היבשה והקשה. כדי לרכך את המצה היא טבלה אותה בתוך צלחת המרק של הרבי, מה שהפך את המצה והמרק לשרויה. אולם על אף שהרבי הקפיד ונזהר כל חייו שלא להכניס שרויה לפיו, הוא המשיך ללגום את המרק בשלווה כאילו לא אירע דבר.

אמר הרבי מפשעווארסק בהתפעלות: על פניו היינו מצפים שהרבי ה"שר שלום" יסלק את המרק ממחיצתו כדי שלא להיכשל חלילה באכילת שרויה ממנה נזהר כל חייו, אולם לא רק שהוא לא סילק את הצלחת, אלא המשיך ללגום את המרק בלי לומר לאמו דבר וחצי דבר, וזאת משום ששרויה היא חומרא בלבד, ואילו האיסור לצער ולבייש את האם, היא מצוה מפורשת מדאורייתא.

ל"ג בעומר (ישראל אהרן קלצקין)

המוזיקה ממרום הרים בגליל מצלצל באוזניי בעונג, הלב מתגעגע בחבלי כמיהה ועבותות רגש ונמשך מירונה, הלב שם, למרות שהגוף כאן, למרות שבטבעי אין לי רגש מיוחד לקברים ולאתרים, אבל ל"ג בעומר במירון זה משהו אחר, כל ה'מצב' והנוסטלגיה של ימי הנעורים

מתנקזות ביום הזה, מילותיו של דוד המלך המתרחבות ומתפרשות במנגינה הידועה של חסידי ברסלב, מתנגנת לי בשעות אלו: 'מי יתן לי אבר כיונה אעופה מירונה'.

מימי נעוריי היה מירון בל"ג בעומר חלק מרכזי בחוויות חיי, אמי ע"ה היתה מכינה לי שקית עם סנדוויצים ושתייה, (טרומ עידן ח"י רוטל) הייתי יוצא לרח' יונה, שם היה עומד ר' משה הערש הופמן ז"ל ומנצח ברמה על יציאת האוטובוסים, היה לו מונופול על זה, אגד לא העיזה לריב איתו על כך וכאשר אוטובוס התמלא הוא היה עולה ומוודא שאין אף מקום ריק 'המקום הזה זה כל הרווח שלי' היה מפטיר למי שניסה לבקש שכבר יאפשר לנהג לסגור את הדלת. רק אחרי שווידא שכולם שילמו, היה אומר לנהג בלשון הקודש עם הטיית המילים מלעיל: 'תסגור הדלת אחורנית ותסע אדרבא'.

בדרך כלל הייתי נוסע באמצע הלילה כדי להגיע לקראת ותיקין, שאז היה יחסית דליל וניתן להיכנס למערה ולנשום אויר גלילי צח. לא היה 'דרך מהדריין', מורד ההר היה מלא בביתנים של כל מיני מוצרי תיירות, דוכן של נח נחמן עמד לצד דוכן של 'יחי אדונינו' והבדיחה היתה אז שה'נחנח' עם הכיפה הצבעונית הנחנחית, ביקש משכנו המשיחיסט שישמור לו רגע על הדוכן עד שיתפנה, ענה לו המשיחיסט: אבל תעשה את זה מהר, שלא יחשדו שאני המשוגע...

מאחורי הדוכנים היו אהלים עם משפחות מרוקאיות ששחטו כבשים לכבוד ההילולא וריח הדם התערבב עם ריח הבשר הנצלה וליהודים היתה אורה ושמחה.

אני נזכר ששנה אחת החלטתי לנסוע בערב ל"ג בעומר בצהרים כדי להספיק את הדלקת המדורה על הגג (אז היתה רק הדלקה אחת) ובאמצע הלילה שבתי לירושלים, למחרת לקראת הצהרים הגעגועים הציפו אותי ונמשכתי כבחבלי קסמים אל האוטובוס ונסעתי פעם שניה וזכיתי להיות באוטובוס האחרון לאותה שנה, כשר' משה הערש עצמו התיישב בקבינה בסיפוק.

תמיד היה על מה להתפלל וכל פעם נראה שהשנה יש ביותר ואולי זה אמת, שכל דור יש לו את הבעיות שלו, הנה רק אתמול נשפך דמה של אשה צדקנית שהיתה בדרך לחדר הלידה, ובמקום שהצבא יעשה את מה שיואב שר הצבא היה עושה במקרה כזה, קרי, יורד לשכונה שמשם יצא המחבל ומשטח אותה על יושביה למען ישמעו ויראו, הוציא הצבא הודעה מיידית למפקדים, להשגיח בשבע עינים שלא יהיו מעשי נקם מצד המתיישבים.

לירקוד

רבי מנחם מנדל מרימנוב זי"ע. רצה מאוד לנסוע לרבו הרה"ק רבי אלימלך מליז'ענסק זי"ע. הדרך מעיר מגוריו בואכה ליזענסק, הייתה ארוכה, ודמי הנסיעה- גבוהים בהתאם. כסף לא היה מצוי בכיסו של החסיד הרש, ובאין ברירה השכיר את עצמו רבי מנחם מנדל לשמש כשוליה לעגלון. בתמורה להתחייבותו לטפל בסוסים, לשמן את הגלגלים ולשמור על תקינות העגלה, התיר לו העגלון לנסוע עמו בלי כסף.

יום שלם נסעו בדרכים המושלגות כאשר הקור המקפיא חוזר לעצמותיהם. לקראת לילה נכנס העגלון לפונדק כדי לשבת ולהפשיר סמוך לתנור מוסק, ליהנות ממרק חם ולישון במיטה מוצעת. בטרם נבלע בפונדק הורה לרבי מנחם מנדל להיוותר בחוץ על משמרתו ולהמשיך למלא את תפקיד השוליה. רבי מנחם מנדל נאלץ לבוסס בשלג, להאכיל את הסוסים ולשמור עליהם, לשמן את הגלגלים ולהכשיר את העגלה לנסיעה מחודשת בעלות השמש.

החסיד העני לא היה מצויד בלבוש במתאים לתנאי החורף הפולני הקפוא. הוא היה רעב וצמא, והכפור העז הקפיא את עצמותיו. הטמפרטורה צנחה הרבה מתחת לאפס מעלות. רבי מנחם מנדל הרגיש כי בקרוב הוא עמד לקפוא למוות. הוא החל לקפוץ נמרצות על פני השלג כדי להזרים את הדם בעורקיו ולחמם מעט את גופו. עודנו קופץ- הוא חושב לעצמו: "מדוע לרקוד בלי טעם? עדיף לפזז לפני ה' ולשיר ולהודות לו. אקיים את מאמר הכתוב 'טוב להודות לה' ולזמר לשמך עליון'(תהילים צב). כעבור זמן מה חלף במקום יהודי והבחין בדמות מוזרה המזמרת ומרקדת עם הסוסים באישון לילה קפוא. 'לבטח זהו שד או אדם שדעתו השתבשה עליו', הרהר היהודי והתקרב בהיסוס כדי לברר את פשר המחזה המשונה". הגד לי, האם יצאת מדעתך? מדוע אתה רוקד עם הסוסים באמצע הלילה?" שאל האיש כאשר הגיע. "ב"ה דעתי צלולה" השיב מנחם מנדל אגב ריקוד סוער. "פשוט מאוד הנני עובד בתור שוליית עגלון ושומר על העגלה ועל הסוסים. התחלתי לקפוץ כדי להניע את איברי שלא יקפאו, ואז עלתה בליבי המחשבה כי במקום לקפוץ כחסר דעת- מוטב שארקוד בשמחה, ואם אני כבר רוקד - מוטב שאשיר ואודה לה' יתברך". "ראה כיצד הנך נראה" השתומם בן שיחו "אפילו מעיל ראוי לשמו אין לך. על מה הריקוד? על מה השיר? על מה תשמח ומה תוכן תודתך להקב"ה?". "אומר לך מדוע אני שמח ומפני מה אני רוקד? יש חולים שכבר אינם מסוגלים לחוש ברעב, בצמא ובקור. יש השוכבים במיטותיהם בלי הכרה ואינם חשים בדבר - אבל אני בחסדי השם בריא ושלם. גופי מרגיש ברעב ובצמא, איברי חשים בקור וכפור, על כן אני מפזז לפני ה' ומודה לו על הטוב אשר חנן אותי."

דברי האמונה שיצאו מפי רבי מנחם מנדל מילאו את היהודי בהתפעלות עמוקה. אם אתה מודה לקדוש ברוך הוא על דברים שכאלו בצורה כה נלהבת, אינך מתאים לשמש שוליית עגלון"

חרץ. "אשלח שייגעץ שיטפל בסוסים, ואתה תבוא אלי הביתה ותפשיר את גופך הקפוא." כדרכם של יהודים טובים ורחמנים אירח בעל הבית את רבי מנחם מנדל במסירות. הגיש לו ארוחה חמה והציע עבורו מיטה נעימה. למחרת הוא נפרד ממנו בחום והעניק לו מעיל מחמם וסכום הגון, כדי שיוכל להתפטר מתפקידו ולנסוע לליז'ענסק כנוסע מן השורה. בליז'ענסק,

כאשר נכנס רבי מנחם מנדל לרבו, ביקש ממנו רבי אלימלך לספר מה עבר עליו בדרך. לאחר שגולל את קורותיו שאלו רבו: "נו, רבי מנחם מנדל, מה למדת מזה?" רבי מנחם מנדל העדיף לשמוע את דעת רבו על כן שתק". ובכן" נענה רבי אלימלך "אומר לך אני מה ניתן ללמוד מכל אשר עבר עליך בדרך: אם יהודי מודה על כל מה שאין לו, הקב"ה דואג שיודה על מה שיש לו. אתה רקדת והודית לה' על כל מה שלא היה לך, ולכן הקב"ה גלגל בעבורך אירוח בבית חם. הוא סובב את העניינים כך שילבישו אותך ויכלכלוך, כדי שתוכל להודות לו על מה שיש לך."

מחשבות פילוסופיות (הרב חגי ולוסקי)

אחד השרים בממשלתו של הצאר הרוסי היה חובב סוסים מושבע. הוא רכש לעצמו סוס מיוחס, שמקורו במצרים, והייתה לו תעודת יוחסין של שמונה דורות שקדמו לו. מאמץ רב השקיע השר בהעברת הסוס לרוסיה, ולא נרתע מהקשיים הרבים שעמדו בדרכו, עד שלבסוף הצליח להביאו.

באחד הימים נאלץ לנסוע לעיר אחרת, ולקח עימו חייל, שיהיה ממונה על שמירת הסוס בלילה, כשהשר יישן. כשירד הלילה, עמד השר לפרוש לשינה, לא לפני שהזהיר את החייל שלא יירדם. השר הציע לו שבשעות הארוכות שבהן "יבלה" בשמירה, יחשוב מחשבות פילוסופיות. השר עלה על יצועו ונרדם, אולם כעבור שעותיים התעורר בבהלה. טרדה אותו המחשבה שמא החייל נרדם. הרהר השר וקפץ מהמיטה. הוא מצא את החייל עירני לחלוטין". על מה אתה חושב?" שאל את החייל". כאשר דופקים מסמר בעץ נהיה בו חור", חשף החייל את הרהוריו, "תוהה אני, להיכן הלך העץ שהיה קודם לכן בתוך החור?" המחשבות הללו חשובות ביותר, "השיב לו השר, תוך קריאת עידוד: "המשך ועשה חיל". כעבור שעותיים שוב הגיע. הוא מצא את החייל יושב וחושב עמוקות. "במה אתה מהרהר כעת?" התעניין. השיב לו החייל: "כשאוכלים בייגלה עם חור, נעלם החור תוך כדי האכילה, ואני מתייגע לדעת, להיכן נעלם החור?" שבע רצון מהתעסוקה הנוספת של החייל, עלה השר על יצועו. שעותיים נוספות חלפו, ושוב חזר השר לבדוק את עירנותו של החייל". על מה חושב אתה כעת?" שאל". כעת", השיב החייל, "אני עסוק במחשבה חשובה ביותר. אני מתפלל, כיצד יתכן שאני עומד פה כבר כמה שעות, ובכל זאת גנבו את הסוס...?"

אמר על כך האדמו"ר מגור, בעל 'חידושי הרי"ם', שזה סופו של העוסק במחשבות פילוסופיות, סופו שיגנבו לו את "האלוקים" שלו מתחת ידיו. חובתו של כל אדם להתהלך עם א-לוקיו בתמימות, ורק לאחר שהאמונה נטועה בו היטב, יכול הוא לנסות להבין על מה ולמה.